

GALDRIC DE ROCABRUNA I PI

CLASSICISME I MODERNISME
EN EL CEMENTIRI DE SANT ANDREU DE PALOMAR

Lacuesta, Raquel; Galcerán, Margarita; Nadal, Margarida; Pujol, Jordi.

Classicisme i modernisme en el Cementiri de Sant Andreu.

Barcelona: Serveis Editorials i Cementiris de Barcelona

(amb la col·laboració de l'Associació de Veïns de Sant Andreu de Palomar), 2009.

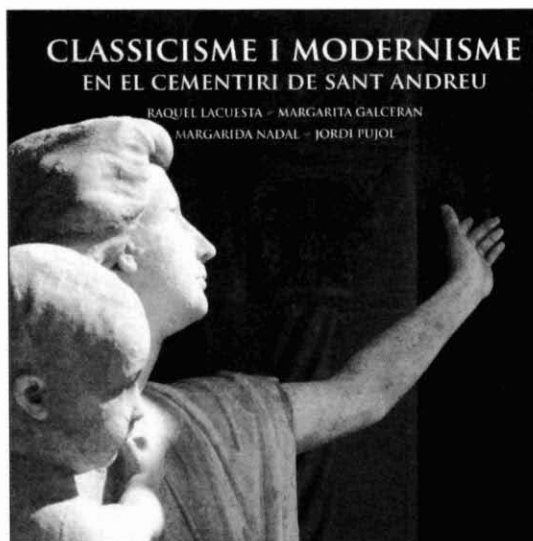
(270 pàgines).

Comentari

Per Tots Sants va sortir a la llum el llibre *Classicisme i modernisme en el Cementiri de Sant Andreu de Palomar*, obra dels joves historiadors i arquitectes Raquel Lacuesta, Margarita Galcerán, Margarida Nadal i Jordi Pujol. En la portada, el llibre no hi duu el topònim andreuenc de Palomar. En canvi, en els crèdits sí que s'hi fa constar. Es tracta d'un extens treball de recerca sobre el cementiri de Sant Andreu de Palomar, que es pot dividir en dues grans parts, la primera, dedicada a la història del mateix cementiri, i la segona que recorre algunes de les tombes i escultures de l'espai funerari andreuenc.

A la primera part es fa una descoberta excepcional. L'historiador i capellà andreuenc Joan Clapés i Corbera, en les seves *Fulles Històriques de Sant Andreu de Palomar* –publicades per l'editorial Catalònia el 1930–, dona el 1839 com l'any de la consagració del cementiri de Sant Andreu de Palomar, després de ser traslladat del seu emplaçament inicial a redòs de la parròquia. Però els autors del llibre que ressenyem

han fixat la data del nou cementiri en el 1834, és a dir, cinc anys abans de la data de mossèn Clapés. Hi aporten documents trobats en la recerca historiogràfica i és una dada prou significativa, cosa que ens demostra que els fets històrics de vegades no són exactes de per vida i que cal anar-los revisant de tant en tant. En aquesta primera part, també ens guien per un recorregut històric del cementiri de Sant Andreu de Palomar i aporten noves dades, i també, per primera vegada, presenten un seriós estudi sobre el recinte funerari. La segona part del llibre té un component més artístic, ja que ens acompanya pels diferents departaments del recinte i ens descobreix autèntiques meravelles arquitectòniques.

Escultures, tombes i altres elements funeraris ens són catalogats amb una detallada descripció sobre la seva confecció i realització. Les imatges fotogràfiques, els plànols i els dibuixos forneixen aquest magnífic treball bibliogràfic. S'han catalogat nínxols i tombes funeràries que van acompanyades per una detallada descripció tècnica i artística (se'n detalla l'història i sempre que és possible se'n esmenta l'autor).

El llibre també fa esment de les singularitats del cementiri andreuenc. Des de la tomba del "Santet" -on reposen les despulles de Francesc, un jove capellà mort als 18 anys-, que dia rere dia és venerada per molts devots, passant pel panteó del "Soldat Desconegut" -espai propietat de l'exèrcit espanyol i polèmic per la simbologia falangista que conté-, fins al cementiri jueu -el de Sant Andreu i el de les Corts són els únics recintes funeraris hebreus. El treball acaba amb un apèndix documental i un índex onomàstic.

Classicisme i modernisme en el Cementiri de Sant Andreu de Palomar és un bon regal historiogràfic, una bona feina de treball de recerca i un llibre necessari per a la migrada bibliografia del nostre poble.